

Evropský zákon o obnově přírody začíná platit

16.8.2024 - | Arnika

Naplnění zákona může zvrátit neblahý trend poklesu biodiverzity v Evropě a napomoci k obnově krajiny ve velkém měřítku. A to jak řek a potoků, tak lesů i krajinných prvků na zemědělské půdě a zeleně ve městech a obcích.

Česká republika patří k zemím, které od počátku tento významný krok podporovaly. Nyní tedy může začít připravovat svůj národní plán, jak cílů zákona dosáhnout co nejsmysluplněji a nejefektivněji. Ministerstvo životního prostředí má přitom podporu nevládních organizací, které se prostřednictvím svých zástupců v pracovních skupinách mají možnost na tomto procesu podílet.

Cíle nařízení jednoznačně respektují celosvětovou úmluvu OSN o biologické rozmanitosti, jež přijala EU a jednotlivé členské státy a dohodu na summitu OSN o biologické rozmanitosti v Montrealu v prosinci 2022 (COP 15).

Pavel Šremer ze Společnosti pro trvale udržitelný život upozorňuje: „Jednotlivá ustanovení nařízení mají za cíl podporu a obnovu přírodních stanovišť a biotopů evropsky významných druhů. Má dojít k obnově sídelních ekosystémů výsadbami sídelní zeleně. Neméně důležitá bude obnova přirozených funkcí vodních toků a jejich niv. Zvláště pro zemědělství i pro biologickou rozmanitost bude významná podpora zvyšování stavu opylovačů a obnovy zemědělských ekosystémů. Nařízení pamatuje i na obnovu lesních ekosystémů. Vzhledem k nové zkušenosti s válkou a energetickým vydíráním byla přijata ustanovení ve prospěch obnovitelných zdrojů energie a národní obrany.“

Jan Freidinger z Greenpeace říká: „Zákon o obnově přírody je jedinečná šance, jak vrátit naši přírodě a ekosystémům ztracené funkce, které jsou klíčové pro udržitelné využívání krajiny a adaptaci na dopady změn klimatu. Schopnost krajiny zadržovat vodu, půdní úrodnost, hospodaření se živinami, prostupnost, samočistící schopnost vod či nenahraditelné služby opylovačů. K tomu všemu nám pomůže správná implementace zákona o obnově přírody.“

Vlastimil Karlík z Arniky říká: „Nařízení požaduje obnovu volně tekoucích řek na 25 000 km evropských toků a obnovu ekologických funkcí přilehlých niv do roku 2030. Česká republika potřebuje výrazně zrychlit přípravu a realizaci revitalizací vodních toků i jejich kvalitu –revitalizujeme totiž dnes jen vyšší jednotky kilometrů ročně, a ne vždy tyto projekty znamenají skutečnou obnovu volně tekoucích řek podle tohoto nařízení.“

Petra Kolínská, ředitelka Zeleného kruhu: „Důležitou součástí nařízení je povinnost zapojit do přípravy plánu na obnovu přírody veřejnost. Místní znalost lidí je pro tvorbu plánů velmi důležitá. Včasné a pro všechny dostupné konzultace při přípravě plánů a jednotlivých opatření jsou také dobrou prevencí proti dezinformacím, které mohou přípravu konkrétních opatření provázet.“

Užitečné odkazy: Plný text Nařízení o Nature Restoration Law v češtině (Zákon o obnově přírody), Výzkumy veřejného mínění o podpoře Zákona o obnově přírody

Informace pro editory

Zelený kruh je asociace, která sdružuje více než 90 významných ekologických nevládních organizací (mj. Arnika, Greenpeace, Hnutí Duha, Česká společnost ornitologická) působících v České republice. Asociace se věnuje plošnému monitorování zákonů a politik, koordinuje legislativní kampaně a

poskytuje aktivní podporu při advokační činnosti zaměřené na zachování kvalitní ochrany životního prostředí a vysoké úrovně občanských práv v rozhodovacích procesech. Dlouhodobě se zabývá problematikou účasti veřejnosti na rozhodování o záměrech a projektech s dopadem na životní prostředí. Zelený kruh se také věnuje koordinaci výběru nevládních expertů a expertek do mezioborových pracovních skupin a poradních orgánů a komisí vlády a koordinuje vznik společných připomínek, pozic a veřejných vyjádření ekologických organizací k významným situacím v ochraně životního prostředí. Více informací naleznete na www.zelenykruh.cz/o-nas.

Tématu obnovy přírody se Zelený kruh věnuje díky finanční podpoře Ministerstva životního prostředí. Obsah tiskové zprávy nemusí vyjadřovat stanovisko MŽP.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/evropsky-zakon-o-obnove-prirody-zacina-platit>